

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
Departamentul	PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
Domeniul de studii	ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
Ciclul de studii	LICENȚĂ
Programul de studii	EDUCAȚIE TIMPURIE

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Psihopedagogie specială: teorii și practici		
Anul de studiu	II	Semestrul	4
Tipul de evaluare	E		
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară		DF
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă		DOB

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	55
II.b) Tutoriat (pentru ID)	
III. Examinări	3
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	58
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/generale	CP 1. implementează programe de îngrijire pentru copii CP 2 Gestionează problemele copiilor CP 3. Oferă sprijin copiilor în dezvoltarea competențelor personale
Competențe transversale	CT 3. Arată empatie

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
a) Prezintă conținuturile specifice domeniului și corelează principalele teorii și orientări metodologice ale învățării din perspectiva proiectării/designului pedagogic; b) Corelează cunoștințele de specialitate, psihopedagogice, în realizarea activităților instructiv-educative din învățământ și a altor activități educaționale c) Identifică dificultățile în adaptare/învățare întâmpinate de copii/elevi/tineri și acordă asistență specializată necesară pentru depășirea lor și obținerea progresului în învățare.	a) Utilizează cunoștințe de specialitate, psihopedagogice, în cadrul întregului demers pedagogic de proiectare a activităților și resurselor educaționale. b) Identifică nivelul achizițiilor anterioare ale copiilor/elevilor/tinerilor, individuale și de grup, și valorifică datele obținute în proiectarea procesului educațional. c) Utilizează o gamă largă de metode și instrumente de evaluare, înregistrare, analiză și comunicare a rezultatelor evaluării, specifice domeniului.	a) Abordează critic responsabilitățile profesiei didactice cu evidențierea complexității procesului de învățământ b) Organizează activitățile educaționale cu respectarea principiilor și metodologiilor specifice didacticilor aplicate în învățământ (pentru orice tip/categorie de copii/elevi /tineri/grupuri) c) Utilizează informațiile obținute din evaluări pentru optimizarea procesului educațional, analiza critică a activităților și luarea deciziilor ameliorative.

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea unor competențe generale de înțelegere și recunoaștere a particularităților diferitelor tipuri de dizabilități și de concepere a unor resurse utilizabile în vederea intervenției educaționale specifice copiilor cu dizabilități și CES.
-----------------------------------	---

7. Conținutul predării și învățării

Curs		Nr. ore	Metode de predare	Observații
1.	Notiuni introductive în psihopedagogie specială Cadrul conceptual, stadiul actual și tendințele privind reabilitarea, educația și asistența copiilor cu cerințe speciale.	2	expunerea prelegerea	Prezentările PPT, precum și resursele bibliografice esențiale, vor fi puse la dispoziția studenților în format electronic pe platforma online a cursului, utilizându-se aplicația Google Classroom.
2.	Politici educaționale privind educația copiilor cu CES.	2	dezbateră conversația	
3.	Factori care condiționează dezvoltarea copilului cu dizabilități. Etapă de dezvoltare ontogenetică și relevanța lor în cazul copiilor cu dizabilități.	2	expunerea prelegerea- dezbateră conversația	
4.	Deficiențe senzoriale (deficiențe de auz, deficiențe de vedere – clasificare, etiologie, tablou clinic, compensare)	2	expunerea prelegerea cu oponent	
5.	Deficiențe fizice și/sau neuromotorii și tulburări psihomotorii (clasificarea deficiențelor fizice și/sau neuromotorii și a tulburărilor psihomotricității; psihomotricitatea – analiza psihopedagogică; aspecte privind metodologia recuperării deficiențelor neuropsihomotorii)	2	prelegerea explicația conversația problematizarea studiul de caz	
6.	Deficiențe mintale/de intelect (delimitări conceptuale, etiologie, tablou clinic, particularități ale proceselor psihice și învățarea de tip școlar la elevii cu CES)	2	prelegerea explicația conversația studiul de caz	
7.	Tulburările din spectrul autist (definire, clasificare,specificul dezvoltării psihice, modalități de intervenție psihopedagogică)	2	expunerea prelegerea explicația studiul de caz	
8.	Tulburările hiperactive cu deficit de atenție (ADHD) - etiologie, simptome, clasificare, intervenții psihopedagogice.	2	prelegerea conversația	
9.	Tulburările de limbaj (definire, clasificare,specificul dezvoltării psihice, modalități de intervenție psihopedagogică)	2	prelegerea conversația demonstrația	
10.	Tulburări afective și de atașament (etiologie, simptome, descriere, intervenții psihopedagogice)	2	prelegerea conversația	
11.	Tulburările de comportament (simptomatologie, clasificare, identificare, evaluare și intervenție psihopedagogică)	2	prelegerea explicația studiul de caz	
12.	Tulburările specifice de învățare din perspectiva prerechizitelor școlare – dislexia, disgrafia, discalculia (definire, clasificare, specificul dezvoltării psihice, modalități de intervenție psihopedagogică)	2	prelegerea explicația conversația	
13.	Aplicații specifice în psiho-educația timpurie a copiilor cu CES. Educația specială și elemente de didactică (principii, metode, forme de organizare)	2	prelegerea explicația demonstrația	
14.	Educația copiilor cu CES în centrele de educație incluzivă. Support și intervenție în contextul dizabilității.	2	prelegerea explicația	
Bibliografie minimală				
1. Gherguț, A. & Fumos, L. (2019). Educația incluzivă. Ghid metodologic. Polirom, Iași. 2. Gherguț, A. (2013), <i>Sinteze de psihopedagogie specială</i> , Ediția a III-a, Editura Polirom, Iași. 3. Duca, D. S. (2015). Stres și reziliență în familiile copiilor cu autism, în vol. Dimensiuni ale rezilienței psihologice. Abordări teoretice și aplicative (pp. 183-215), coord. Aurora Hrișuleac și Ciprian Marius Ceobanu, Editura Pro Universitaria, București, ISBN 978-606-26-0360-1. 4. Duca, D. S. (2022) Etica utilizării pedepselor ca proceduri specifice analizei comportamentale aplicate în cazul copiilor cu dizabilități în vol. Experimente (ne)etice, coordonat de Gancevici O. & Andrei A.-M., Editura Universității Ștefan cel Mare Suceava, ISBN 978-973-666-768-8, ISBN vol.1 978-973-666-769-5. 5. Roșan, A. (2015), <i>Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție</i> , Iași, Editura Polirom. Roșan, A. și David, C. (2019), <i>Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare. Învățăm fonologic - program structurat de antrenament al conștiinței fonologice bazat pe dovezi științifice</i> . Iași. Editura Polirom.				

Aplicații (Seminar)		Nr. ore	Metode de predare	Observații
1.	Instrumente de lucru specifice psiho-educatiei școlarilor și antepreșcolarilor cu cerințe speciale - fișa psihopedagogică, planul de intervenție personalizat, planul de servicii personalizat.	2	conversația, demonstrația, dezbateră, expunerea,	În cadrul seminarului introductiv se vor stabili modalitățile de desfășurare a sesiunilor și de evaluare. Se va prezenta tematica fiecărui seminar, cu obiectivele de învățare aferente. Studenții se vor pregăti înainte de fiecare seminar parcurgând capitolul aferent extras din minimum una din lucrările recomandate la bibliografie. Materialele bibliografice recomandate vor fi puse la dispoziția studenților în format electronic pe platforma online a cursului, utilizându-se aplicația Google Classroom. Repere bibliografice : -ORDIN Nr. 1985/1305/5805/2016 din 4 octombrie 2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau CES
2.	Abordarea psiho-educatională a tulburărilor severe de atașament. Aplicații.	2	exercițiul, conversația, demonstrația, experimentul, expunerea, problematizarea, proiectul, lucrări practice	Repere bibliografice -Rygard, N. (2011). Tulburările severe de atașament în copilărie Ghid de terapie practică. Polirom -Columbia Embury, D., Clarke, L. S., & Leaver, C. (2020). Reactive attachment disorder in the classroom. Preventing School Failure: Alternative Education for Children and Youth, 64(3), 240-248. -Spilt, J. L., Vervoort, E., Koenen, A. K., Bosmans, G., & Verschueren, K. (2016). The socio-behavioral development of children with symptoms of attachment disorder: An observational study of teacher sensitivity in special education. Research in developmental disabilities, 56, 71-82.
3.	Abordarea psiho-educatională a întârzierilor motorii, deficiențelor locomotorii și dispraxiilor. Aplicații.	2	exercițiul, conversația, demonstrația, experimentul,	Repere bibliografice - Wauters-Krings, F. (2014). Motricitate Sprijin, prevenție și compensare. <i>Colecția psihogul expert, Editura ASCR, Editura Asociației de Științe Cognitive din România, Cluj-Napoca</i> , (pag.244-249). -Smelik, I. J. (2019). Manual privind creșterea și educarea copiilor cu deficiențe locomotorii cauzate de o afecțiune cerebrală, Editur PIM, Iași.
4.	Abordarea psiho-educatională a preșcolarilor și antepreșcolarilor cu tulburări din spectrul autist. Aplicații.	2	exercițiul, conversația, demonstrația, experimentul, proiectul, lucrări practice	Repere bibliografice -Suport didactic pentru elevii cu CES. Ghid de lucru (2012).Editura PIM.Iași -Bruin, C. (2022). Acesta e Autismul. De la funcționare cerebrală la comportament. High5 Publishers. -Crișan, C. (2021). Tulburarea din spectrul autist. Diagnoză, evaluare, terapie. Presa universitară clujeană. Cota: III 26219 -Hoog R. et al. (2015). Stimulii din jurul nostru. GARANT -Lampas, V., Mintz, J., & Qu, X. (2021). An artificial intelligence approach for selecting effective teacher communication strategies in autism education. npj Science of Learning, 6(1), 1-10. -Sutton, B. M., Westerveld, M. F., & Webster, A. A. (2022). Classroom teachers' implementation of the social stations intervention to improve the verbal initiations and responses of students with autism. Journal of Autism and Developmental Disorders, 52(3), 1268-1282.
5.	Abordarea psiho-educatională a preșcolarilor și antepreșcolarilor cu tulburări de atenție, impulsivitate și hiperactivitate. Aplicații.	2	exercițiul, conversația, demonstrația, experimentul, problematizarea, proiectul, lucrări practice	Repere bibliografice -Wilmschurst, L., & Pelea, A. (2007). Psihopatologia copilului: fundamente. Polirom. (cap.4) -Thomas, J. et al. (2011). Tulburările de atenție la copii. Polirom -Wauters-Krings, F. (2014). Motricitate Sprijin, prevenție și compensare. <i>Colecția psihogul expert, Editura ASCR, Editura Asociației de Științe Cognitive din România, Cluj-Napoca</i> , (pag.250-257). -Nagasharmila, P., & Hema, G. (2022). Innovative teaching strategies for children with ADHD. PSYCHO-TECHNOLOGICAL APPROACHES IN HEUTAGOGY,

				113. -Aspiranti, K. B., & Hulac, D. M. (2022). Using fidget spinners to improve on-task classroom behavior for students with ADHD. <i>Behavior Analysis in Practice</i> , 15(2), 454-465.
6.	Abordarea psiho-educatională a tulburărilor de limbaj și comunicare. Aplicații	2	exercițiul, conversația, demonstrația, , dezbateră, expunerea, problematizarea studiul de caz	Repere bibliografice -Pop, A. (2020). GHID METODIC LOGOPEDIC pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar -Bodea Hațegan C., (2016), Logopedia. Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschide, Editura Trei, București; -Schmitt, M. B., Tambyraja, S., & Siddiqui, S. (2022). Peer Effects in Language Therapy for Preschoolers With Developmental Language Disorder: A Pilot Study. <i>American Journal of Speech-Language Pathology</i>, 1-14. -Hendricks, A. E., Adlof, S. M., Alonzo, C. N., Fox, A. B., & Hogan, T. P. (2019). Identifying children at risk for developmental language disorder using a brief, whole-classroom screen. <i>Journal of Speech, Language, and Hearing Research</i>, 62(4), 896-908.
7.	Prevenție și intervenție psiho-educatională a problemelor de comportament. Aplicații.	2	expunerea studiul de caz demonstrația dezbateră	Repere bibliografice -Duca, D. S. (coord.), Grazzani, I. et al. (2021). Promovarea sănătății mintale în școală. Manualul profesorului pentru învățământul primar și preșcolar. Editura Universității Ștefan cel Mare, Suceava, ISBN 978-973-666-656-8. (pag.99-129). -Duca, D. S. (coord.), Grazzani, I. et al. (2021). Promovarea sănătății mintale în școală. Manual pentru elevii din ciclul primar și preșcolar. Editura Universității Ștefan cel Mare, Suceava, ISBN 978-973-666-657-5 (pag.58-74) - Benga, O., Băban, A., & Opre, A. (2015). Strategii de prevenție a problemelor de comportament. <i>Cluj-Napoca, ASCR</i>. Cota: IV 3891 -Duca, D. S. (2022) Etica utilizării pedepselor ca proceduri specifice analizei comportamentale aplicate în cazul copiilor cu dizabilități în vol. Experimente (ne)etice, coordonat de Gancevici O. & Andrei A.-M., Editura Universității Ștefan cel Mare Suceava, ISBN 978-973-666-768-8, ISBN vol.1 978-973-666-769-5
Bibliografie minimală				
- Benga, O., Băban, A., & Opre, A. (2015). Strategii de prevenție a problemelor de comportament. <i>Cluj-Napoca, ASCR</i>. - Bodea Hațegan C., (2016), Logopedia. Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschide, Editura Trei, București; - Bruin, C. (2022). Acesta e Autismul. De la funcționare cerebrală la comportament. High5 Publishers. - Duca, D. S. (coord.), Grazzani, I. et al. (2021). Promovarea sănătății mintale în școală. Manualul profesorului pentru învățământul primar și preșcolar. Editura Universității Ștefan cel Mare, Suceava, ISBN 978-973-666-656-8. (pag.99-129). - Gherguț, A. (2013), <i>Sinteze de psihopedagogie specială</i>, Ediția a III-a, Editura Polirom, Iași. - Pop, A. (2020). GHID METODIC LOGOPEDIC pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar. - Roșan, A. (2015), <i>Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție</i>, Iași, Editura Polirom. - Rygaard, N. (2011). Tulburările severe de atașament în copilărie Ghid de terapie practică. Polirom - Smelik, I. J. (2019). Manual privind creșterea și educarea copiilor cu deficiențe locomotorii cauzate de o afecțiune cerebrală, Editur PIM, Iași. - Wauters-Krings, F. (2014). Motricitate Sprijin, prevenție și compensare. <i>Colecția psihogul expert, Editura ASCR, Editura Asociației de Științe Cognitive din România, Cluj-Napoca</i>. - Wilmschurst, L., & Pelea, A. (2007). Psihopatologia copilului: fundamente. Polirom.				

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- Demonstrarea capacității de operare cu un aparat conceptul specific psihopedagogiei speciale ; - Demonstrarea capacității de a identifica principalele caracteristici care alcătuiesc tabloul clinic al fiecărui tip de tulburare sau dificultate prezentate la curs; - Identificarea modalităților de acțiune specifice psihopedagogiei speciale pentru optimizarea procesului de recuperare, adaptare și integrare socio-educatională a preșcolarilor și antepreșcolarilor cu cerințe speciale;	Test docimologic	50%

